

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

śrīkavitārkikasīṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāsahasrē

॥ prakīrṇapaddhatiḥ ēkōnatrīṃśī ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ prakīrṇapaddhatiḥ ēkōnatrimśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitarīkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

vidhau pravṛttē yaddravyaṃ guṇasaṃskāranāmabhiḥ |

śrēyaḥ sādhanamāmnātaṃ tatpadatram tathā'stu mē || 29.1 ||

madhurasmitaramyamauktikaśrīḥ

viśasi vyañjitamañjuḷapraṇādā |

saha raṅganṛpēṇa vāsagēhaṃ

tanumadhyā maṇipādukē ! tvamēkā || 29.2 ||

śubhaśabdaviśēṣasaṃśritābhiḥ

bhavatī śauripadāvani ! kriyābhiḥ |

anutiṣṭhati nūnamāśritānām

akhilōpadravaśāntikaṃ navīnam || 29.3 ||

maṇibhirmadhuvairipādarakṣē !

bhavatī vikramaṇē pravardhamānā |

yugapadbhavatāṃ yugāntakālē

divi lakṣmīṃ vidadhē divākarāṇām || 29.4 ||

mañjusvanāṃ maṇimayūkhakalāpinīṃ tvāṃ

drṣṭvā kapardasavidhē vinivēśyamānām |

*gūḍhībhavanti garuḍadhvajapādarakṣē !
phūtkāravanti puravairivibhūṣaṇāni || 29.5 ||*

*madhyē parisphuritanirmalacandratārā
prāntēṣu ratnanikarēṇa vicitravarṇā |
puṣṇāsi raṅganṛpatērmaṇipādukē ! tvam
cakṣurvaśīkaraṇayantraviśēṣaśaṅkām || 29.6 ||*

*pādēna raṅganṛpatēḥ paribhujyamānā
muktāphalaprakaṭitaśramavāribinduh |
utkaṇṭakā maṇimayūkhaśatairudagraiḥ
sītkāriṇīva caraṇāvani ! śiṅjitaistvam || 29.7 ||*

*dūraprasāritakarā ninadairmaṇīnām
āyāti daityaripurityasakṛdbruvāṇā |
daityēśvarānabhimukhān janitānukampā
manyē nivārayasi mādhavapādukē ! tvam || 29.8 ||*

*acchēdyaraśminiyatakramaratnadhuryā
niṣkampakūbaranibhaṃ dadhatī pratīkam |
krīḍāgatēṣu madhujitpadapadmalaḥkṣmyāḥ
karṇīrathastvamasi kāñcanapādarakṣē ! || 29.9 ||*

*mañjusvanā marakatōpalamēcakāṅgī
śōṇāśmatuṅḍarucirā maṇipādukē ! tvam |
padmāvihārarasikasya parasya yūnaḥ
paryāyatāṃ bhajasi pañjaraśārikāṇām || 29.10 ||*

*śōṇōpalaiścaraṇarakṣiṇi ! saṃśritēṣu
chāyātmanā marakatēṣu tavāvagāḍhaḥ |*

anvēti śaurirabhitāḥ phalapañktiśōbhi -
nyātmānamēva śayituṃ vaṭapatramadhyē || 29.11 ||

sphītaṃ padāvani ! tava snapanārdramūrtēḥ
āsāgaramṃ tatamabhūnmaṇiraśmijālam |
līlōcitaṃ raghusutasya śaravyamāsan
yātūni yasya valayēna vivēṣṭitāni || 29.12 ||

ratnāṃśubhistava tadā maṇipādarakṣē !
saṃrajyamānavapuṣāṃ rajanīmukhēṣu |
ākasmikāgatamadarsi mahauṣadhitvaṃ
sākētapattanasamīparuhāṃ drumāṇām || 29.13 ||

rāmē vanaṃ daśarathē ca divaṃ prayātē
nirdhūtaviśvatimirā sahasā babhūva |
bhūyiṣṭharatnakiraṇā bhavati raghūṇāṃ
bhūyaḥ pratāpatapanōdayapūrvasandhyā || 29.14 ||

prītēna dēvi ! vibhunā pratipādanīyāṃ
pādāvani ! pratipadōditamañjunādām |
vidyāṃ vidurbhagavataḥ pratipādanārham
pārāyaṇāgamapayōnidhipāragāstvām || 29.15 ||

muktāṃśukēsaravatī sthiravajradaṃṣṭrā
prahlādasampadanurūpahiraṇyabhēdā |
mūrtiḥ śriyō bhavasi mādhavapādarakṣē !
nāthasya nūnamucitā narasiṃhamūrtēḥ || 29.16 ||

sambhāvayanti kavayaścaturapracārāṃ
mañjusvanāṃ mahitamauktikapatralāṅgīm |

svādhīnasarvabhuvanāṃ maṇipādukē ! tvāṃ
raṅgādhirājapadapaṅkajarājahaṃsīm || 29.17 ||

muktāmayūkharucirāṃ maṇipādarakṣē !
mañjusvanāṃ maṇibhirāhitavarṇavargām |
manyē mukundapadapadmamadhuvratīnām
anyāmakṛtrimagirāmadhidēvatāṃ tvām || 29.18 ||

āsādyā kēkayasutāvaradānamūlaṃ
kālaṃ pradōṣamanirīkṣya ramāsahāyam |
mañjupraṇādarahitā maṇipādarakṣē !
maunavrataṃ kimapi nūnamavartayastvam || 29.19 ||

vaiḍūryaramyasalilā mahitā marudbhiḥ
chāyāvātī marakatōpalarāśmijālaiḥ |
aśrāntamōhapadavīpathikasya jantōḥ
viśrāntibhūmiriva śauripadāvani ! tvam || 29.20 ||

ādyō raghuḥṣitibhujāmabhiṣēkadīptaiḥ
āpyāyitastava padāvani ! raśmijālaiḥ |
mandīcakāra tapanō vyapanītabhītiḥ
mandōdarīvanacandramasō mayūkhān || 29.21 ||

mānyā samastajagatāṃ maṇibhaṅganīlā
pādē nisargaghaṭitā maṇipādukē ! tvam |
antaḥpurēṣu lalītāni gatāgatāni
chāyēva raṅganṛpatēranuvartasē tvam || 29.22 ||

raṅgādhirājapadapaṅkajamāśrayantī
haimī svayaṃ parigatā harinīlaratnaiḥ |

sambhāvyasē sukṛtibhirmaṇipādukē ! tvam
sāmānyamūrtiriva sindhusutādharanyōḥ || 29.23 ||

abhyarcitā sumanasām nivahairajasraṃ
muktāruṇōpalanakhāṅgulipallavaśrīḥ |
śrēyaskarīm murabhidaścaraṇadvayīva
kāntiṃ samāśrayasi kāñcanapādukē ! tvam || 29.24 ||

nirmṛṣṭagātrarucirā maṇipādukē ! tvam
snātānulēpasurabhirnavamālyacitrā |
prāptē vihārasamayē bhajasē murārēḥ
pādāravindaparibhōgamananyalabhyam || 29.25 ||

nādē padāvani ! tathā tava sannivēśē
nirvēśanakramamasahyamapācikīrṣuḥ |
yairēva lōcanaśatairabhivīkṣatē tvām
tairēva pannagapatiḥ śrutimān babhūva || 29.26 ||

pādāvani ! sphuṭamayūkhasahasradṛśyā
viṣṇōḥ padēna bhavatī vihitapracārā |
tvadbhaktiyantritajanaprathamasya sambhōḥ
vaikartanīmanukarōti vihāramūrtim || 29.27 ||

rājyē vanē'pi raghuvīrapadōcitāyāḥ
saṃsmṛtya gautamavadhūparirakṣaṇaṃ tē |
manyē samāhitadhiyō maṇipādukē ! tvām
mūrdhnā bhajantyanudinam munidharmadārāḥ || 29.28 ||

tvāmāśritō maṇimayūkhasahasradṛśyām
tvacchiñjitēna saha raṅgapatiḥ samudyan |

āśaṅkyatē sumatibhirmaṅipādarakṣē !

vidyāsakhaḥ savitrmaṅḍalamadhyavartī || 29.29 ||

ratnāśritairharipadaṃ maṅipādukē ! tvaṃ

sprṣṭvā karaiḥ śrutirasāyanamañjunādā |

tattvaṃ tadētaditi bōdhayasīva samyak

vēdān pratāritavatō vividhān kudrṣṭīn || 29.30 ||

ānandasūḥ praṇayināmanaghaprasādā

raṅgādhirājapadarakṣiṇi ! ratnabhāsā |

nyastē muhurnijabharē sthiratāṃ bhajantyāḥ

varṇāṃśukaṃ vitarasīva vasundharāyāḥ || 29.31 ||

tvaṃ citrabhānurasi ratnaviśēṣayōgāt

bhūmnā nijēna paripuṣyasi pāvakatvam |

svēnaiva śauricaraṇāvani ! candrarūpā

tējastrayīva milītā'si tamōpahā naḥ || 29.32 ||

prauḍhapravālarucirā bhuvanaikavandyā

raṅgādhirājacaraṇāvani ! ramyacandrā |

sambhinnamauktikaruciḥ satataṃ prajānāṃ

tāpātyayaṃ diśasi tārakitēva sandhyā || 29.33 ||

raṅgēśvarasya puratō maṅipādukē ! tvaṃ

ratnāṃśubhirkirasi sphuṭabhaktibandhā |

pādaḥ vihārayitumadbhutasaukumāryau

prāyaḥ sarōjakumudōtpalapatrapaṅktim || 29.34 ||

āsannavṛttiravarōdhagrḥēṣu śaurēḥ

āpādayasyanupadaṃ varavarṇinīnām |

ālagnaratnakiraṇā maṇipādukē ! tvam
mañjusvanā madanabāṇanigharṣaśaṅkām || 29.35 ||

paryāptamauktikanakhā sphuṭapadmarāgā
rēkhāvisēṣarucirā laḷitapracārā |
raṅgādhirājapadayōrmaṇipādukē ! tvam
sāyujyamāśritavatīva samastavandyā || 29.36 ||

prāptābhiṣēkā maṇipādukē ! tvam
pradīptaratnā raghurājadhānyāḥ |
pradakṣiṇaparakramaṇādakārṣiḥ
prākāramāgnēyamiva prabhābhiḥ || 29.37 ||

ratnāsanē rāghavapādarakṣē !
pradīpyamānāstava padmarāgāḥ |
prāyō narēndrān bharatasya jētuh
pratāpavahnērabhavan prarōhāḥ || 29.38 ||

śubhapraṇādā bhavatī śrutīnām
kaṅthēṣu vaikuṅthapatimvarāṇām |
badhnāsi nūnam maṇipādarakṣē !
māṅgalyasūtram maṇiraśmijālaiḥ || 29.39 ||

vicitravarṇā śrutiramyaśabdā
niṣēvyasē nākasadām śirōbhiḥ |
madhudviṣastvam maṇipādarakṣē !
śrēyaskarī śāsanapatrikēva || 29.40 ||

sthirā svabhāvānmaṇipādukē ! tvam
sarvaṃsahā svādupalaprasūtiḥ |

pr̥thvīva padbhyāṃ paramasya puṃsaḥ
saṃsr̥jyasē dēvi ! vibhajyasē ca || 29.41 ||

paśyanti raṅgēśvarapādarakṣē !
pūjāsu tē saṃhitapuṣpajālām |
mṛgīdṛśō vāsavaratnarēkhāṃ
sacitrapuṅkhāmiva manmathajyām || 29.42 ||

karairudagraiḥ sphuratām maṇinām
mañjusvanā mādhavapādukē ! tvam |
anūpadēśē kanakāpagāyāḥ
kalēḥ pravēśaṃ pratiṣēdhasīva || 29.43 ||

ākṛāntavēdirbhavatī tadānīm
adarśi muktānvitasōṅharatnā |
karagrahārthaṃ bharatēna bhūmyāḥ
lājōtkarairvahniśikhēva kīrṇā || 29.44 ||

patralā maṇigaṇairhiraṇmayī bhāsi raṅgapatiratnapādukē ! |
kēlīmaṇṭapagatāgatōcitā bhūmikēva garuḍēna kalpitā || 29.45 ||

unnataṃ balivirōdhinastadā
pādukē ! padasarōjamāśritā |
mauktikastabakamadhyasammitaṃ
vyōma ṣaṭpadatulāmalambhayaḥ || 29.46 ||

kōmalāṅguḷinivēśayantrikā
nyastamauktikamayūkhadanturā |
maṅgalāni vamaśīva dēhinām
raṅgarājamaṇipādukē ! svayam || 29.47 ||

paṅkajāsahacarasya raṅgiṇaḥ
 pādukē ! nijapadādanantaram |
 nyasyatastvayi jaganti jāyatē
 nāgabhōgaśayanaṃ niraṅkuśam || 29.48 ||

sādhayanti madhuvairipādukē !
 sādhaḥ sthiramupāyamantimam |
 tvatpravṛttivinivartanōcita -
 svapravṛttivinivartanānvitam || 29.49 ||

nandasūnupadapadmamindirā
 pāṅipallavanipīdanāsaham |
 pādukē ! tava balēna paryabhūt
 ūṣmaḷāmuragamaulīśarkarām || 29.50 ||

maṅinikarasamutthaiḥ sarvavarṇā mayūkhaiḥ
 prakāṭitaśubhanādā pādukē ! raṅgabhartuḥ |
 nikhilanigamasūtēbrahmaṇastatsanāthām
 avagamayasi hr̥dyāmardhamātrām caturthīm || 29.51 ||

śrutiviśayaguṇā tvam pādukē ! daityahantuḥ
 satatagatimanōjñā svēna dhāmnā jvalantī |
 janitabhuvanavṛddhirdṛśyasē sthairyayuktā
 vidhṛtanikhilabhūtā vaijayantīva mālā || 29.52 ||

raghupatipadasaṅgādrājyakhēdaṃ tyajantī
 punarapi bhavatī svān darśayantī vihārān |
 abhisamadhitavṛddhiṃ harśakōlāhalānāṃ
 janapadajanitānāṃ jyāyasā śiṅjitēna || 29.53 ||

haricaraṇamupaghnaṃ pādukē ! saṃśritāyām
 adhigatabahuśākhaṃ vaibhavaṃ darśayantyām |
 abhajata vidhihastanyastadharmadravāyāṃ
 tvayi mukulaśamṛddhiṃ mauktikaśrīstadānīm || 29.54 ||

kanakarucirakāntiḥ kalpitāśōkabhārā
 kṛtapadakamalaśrīḥ krīdatā mādhavēna |
 diśidiśi sumanōbhirdarśanīyānubhāvā
 surabhisamayalakṣmīṃ pādukē ! puṣyasi tvam || 29.55 ||

praṇihitapadapadmā pādukē ! raṅgabhartuḥ
 śubhataragatihētuścārumuktāpravālā |
 sthirapariṇatarāgāṃ śuddhabōdhānubaddhāṃ
 svajanayasi munīnām tvanmayiṃ cittavṛttim || 29.56 ||

viracitanavabhāgā ratnabhēdairvicitraiḥ
 vividhavitatarēkhāvyaktasīmāvibhāgā |
 haricaraṇasarōjaṃ prēpsatāmarcanīyaṃ
 prathayasi navanābhaṃ maṇḍalaṃ pādukē ! tvam || 29.57 ||

pariṇataguṇajālā pañktibhirmauktikānām
 bahuvidhamaṇiraśmigranthibandhābhirāmā |
 raghupatipadarakṣē ! rājavāhyasya kumbhē
 kalitarucirabhūstvaṃ kā'pi nakṣatramālā || 29.58 ||

caritanikhilavṛttiścārupadmāsanasthā
 guṇanibīditamuktāpañktibaddhākṣamālā |
 savidhamadhivasantī pādukē ! raṅgabhartuḥ
 caraṇakamalamantarbimbitaṃ dhyāyasīva || 29.59 ||

anupadhi parirakṣannēkaputrābhimānāt
 bhuvanamidamaśēṣaṃ pādukē ! raṅganāthaḥ |
 nijapadanihitāyāṃ dēvi ! tiṣṭhan vrajan vā
 tvayi nihitabharō'bhūt kiṃ punaḥ svāpamṛcchan || 29.60 ||

tvaritamupagatānāṃ śrīmatō raṅgabhartuḥ
 tvadupahitapadasya svairayātrōtsavēṣu |
 mukharayati digantānmuhyatāṃ tvatpraśastau
 vihitakusumavṛṣṭirvyāvaghōṣī surāṅām || 29.61 ||

manasi niyamayuktē vartamānā munīnāṃ
 pratipadamupayāntī bhāvanīyakramatvam |
 śrutiriva nijaśabdaiḥ pādukē ! raṅgabhartuḥ
 padamanitaragamyāṃ vyañktumarhā tvamēva || 29.62 ||

avikalanijacandrālōkasandarśanīyā
 pratikalamupabhōgyā pādukē ! raṅgabhartuḥ |
 mukulāyitumaśēṣaṃ mauktikajyōtsnayā naḥ
 prabhavasi timiraughaṃ paurṇamāsī niśēva || 29.63 ||

haṃsaśrēṇīparicitagatirhāriṇī kalmaṣāṅām
 maulau śambhōḥ sthitimadhigatā mugdhacandrānubaddhā |
 rājñāmēkā raghukulabhuvāṃ samyaguttārikā tvam
 kālē tasmin kṣitimadhigatā pādukē ! jāhnavīva || 29.64 ||

svacchākārāṃ śrutisurabhitāṃ svādubhāvōpapannāṃ
 mārgēmārgē mahitavibhavāṃ pādukē ! tīrthabhēdaiḥ |
 śītasparśāṃ śramavinayinīṃ gāhatē mandamandaṃ
 krīḍālōlaḥ kamalanilayādattahastō yuvā tvām || 29.65 ||

abhyasyantyōḥ kramamanupamaṃ raṅgabharturvihārē
 sthānēsthānē svaraparīṇatiṃ lambhitastattadarhām |
 paryāyēṇa prahitapadayōḥ pādukē ! śrutyudārah
 śīṅjānādaḥ sphurati yuvayōḥ śrīkhalābandharamyaḥ || 29.66 ||

āsannānām divasamapunarnaktamāpādayanti
 sphītālōkā maṇibhirabhitaḥ prāṇināmastadōṣā |
 prahvairjuṣṭā vibudhanivahaiḥ pādukē ! raṅgabhartuḥ
 pādāmbhōjē diśati bhavatī pūrvasandhyēva kāntim || 29.67 ||

ramyālōkā laḷitagamanā padmarāgādhārōṣṭhī
 madhyē kṣāmā maṇivalayinī mauktikavyaktahāsā |
 śyāmā nityaṃ haritamaṇibhiḥ sārṅgiṇaḥ pādarakṣē !
 manyē dhāturbhavasī mahilānirmitau mātṛkā tvam || 29.68 ||

sthitvā pūrvam kvacana bhavatī bhadrapīṭhasya madhyē
 ratnōdañcatkīraṇanīkarā raṅgiṇaḥ pādarakṣē ! |
 vyākīrṇānām nṛpativirahāddēvi ! varṇāśramāṇām
 nūnaṃ sīmāvibhajasahaṃ nirmamē sūtrapātam || 29.69 ||

mātarmañjusvanaparīṇataprārthanāvākyapūrvam
 nikṣiptāyām tvayi caraṇayōḥ pādukē ! raṅgabhartuḥ |
 tvayyāyattam kimapi kuśalam jānatīnām prajānām
 paryāptam tanna khalu na bhavatyātmanikṣēpa -
 kṛtyam || 29.70 ||

nityaṃ raṅgakṣitipadanyāsadhanyātmanastē
 śīṅjānādam śravaṇamadhuraṃ pādukē ! dīrghayantaḥ |

kālē tasmin karaṇavigamaklēśajātaṃ vihanyuḥ
santāpaṃ nastaruṇatulasīgandhinō gandhavāhāḥ || 29.71 ||

saṃsārādhvaśramapariṇataṃ saṃśritānāṃ janānāṃ
tāpaṃ sadyaḥ śamayitumalaṃ śārṅgiṇaḥ pādukē ! tvam |
candrāpīḍē praṇamati navāṃ candrikāmāpibadbhiḥ
dhārāniryatsalilakaṇikāśīkaraiścandrakāntaiḥ || 29.72 ||

vajrōpētāṃ valabhidupalaśyāmalāṃ mañjughōṣāṃ
muktāsārāṃ madhuracapalāṃ vīksya viṣṇōḥ padē tvām |
harṣōtkarṣādupari calayan pādukē ! candrakāntaṃ
dhattē nityaṃ dhṛtaghanarucistāṇḍavaṃ
nīlakaṇṭhaḥ || 29.73 ||

śrīraṅgēndōścaraṇakamalaṃ tāḍṛśaṃ dhārayanti
kālē kālē saha kamalayā kṣptayātrōtsavaśrīḥ |
gatvāgatvā svayamanugṛhadvāramunnidranādā
paurānnityaṃ kimapi kuśalaṃ pādukē ! pṛcchasīva || 29.74 ||

caturavihāriṇīṃ rucirapakṣaruciṃ bhavatīṃ
manasijasāyakāsanaguṇōcitamañjuravām |
anupadamādriyēmahi mahēndraśilāmahitāṃ
haricaraṇāravindamakarandamadhuvratikām || 29.75 ||

kanakarucā jaṭāmuragamaulimaṇīn mañibhiḥ
tridivataṅgiṇīṃ taralamauktikadīdhitibhiḥ |
kuṭilatayā kvacicchaśikalāmadharīkuruṣē
muraripupādukē ! purabhidaḥ śirasā vidhṛtā || 29.76 ||

kālē talpabhujāṅgamasya bhajataḥ kāṣṭhāṃ gatāṃ śēṣatāṃ
 mūrtiṃ kāmapi vēdmi raṅganṛpatēścitrāṃ padatradvayīm |
 sēvānamrasurāsurēndramakuṭīsēṣāpaṭīsaṅgamē
 muktācandrikayēva yā prathayatē nirmōkayōgam

punaḥ || 29.77 ||

candrāpīḍaśikhaṇḍacandraśikharacyōtatsudhānirjhara -
 stōkāśliṣṭasurēndrasēkhararajaḥ styānāṃ stumaḥ pādukām |
 brahmastambavibhaktasīmavidhakṣētrajñasargasthiti -
 dhvaṃsānugrahanigrahapraṇayinī yā sā kriyā

raṅgiṇaḥ || 29.78 ||

lakṣmīnūpuraśiñjitēna guṇitaṃ nādaṃ tavākarṇayan
 ājighrannigamāntagandhatuḷasīdāmōtthitaṃ saurabham |
 kālē kutracidāgataṃ karuṇayā sārḍhaṃ tvayā cāgrataḥ
 paśyēyaṃ maṇipādukē ! parataram paḍmēkṣaṇaṃ

daivatam || 29.79 ||

vahati kṣitivyavahitāṃ
 sō'pi tvāṃ gatiṣu pādukē ! raṅgī |

kamaṭhapatibhujagaparibrḍha -

karivarakulaśikharibhūmikābhēdaiḥ || 29.80 ||

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya
 śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
 śrīraṅganāthapādukāsahasrē prakīrṇapaddhatiḥ ēkōnatrimśī ||

kavitārkkikasimḥāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēsāya vēdāntaguravē namaḥ ||